

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 7 ระบุว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการ ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

จากสาระสำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้แสดงเจตนารมณ์ ที่จะให้ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรที่จะต้องฟื้นฟู ส่งเสริม สืบสาน พัฒนา โดยการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษา ดังนั้นความสำคัญและการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานศึกษาเป็นเรื่องที่รัฐบาลทุกสมัยได้ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552 - 2559) มีเป้าหมายและนโยบายการดำเนินงานที่มุ่งเน้นวัตถุประสงค์ให้พัฒนาคนอย่างรอบด้าน สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (แผนการศึกษาแห่งชาติ. 2552 : 3)

ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา อีกทั้งมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ 1) หลักสูตรแกนกลาง กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น จัดทำโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือ

หน่วยงานที่รับผิดชอบระดับท้องถิ่น และ 3) ส่วนที่สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง โดยกำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นเพื่อเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่นสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกันระดับชาติและปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน มีความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : คำนำ)

การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้นั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในการวางแผนดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3)

3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งอยู่ในรูปของคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนครู และผู้อำนวยการสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อมีบทบาทหน้าที่ในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้ดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นมีการดำเนินงานใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งในด้านวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนับได้ว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสาระหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 38)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 35 โรงเรียน มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 2,187 คน (รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2555 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26. 2551 : 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนจะต้องให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กล่าวว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสาระหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 38) ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จึงได้ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น พุทธศักราช 2554 ตามหลักสูตรแกนกลาง 2551 โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

ถึงแม้ว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551ได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จาก ผลการวิจัยของ วัตร สุขใจ (2551 : 5 -54) พบว่า การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานวิชาการของโรงเรียนบ้านยางครก อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ที่ไม่ได้ปฏิบัติคือ จัดแหล่งเรียนรู้การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน ร่วมทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานวิชาการ ส่วนน้อยที่ปฏิบัติคือ การนำภูมิปัญญาที่เลือกมาจัดการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่ผู้เรียนและกำหนดหน้าที่ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนปัญหาพบว่า เยาวชนไม่ให้ความสนใจและขาดการส่งเสริมจากหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ เช่น ผู้นำหมู่บ้าน คณะกรรมการ ครู ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรมีการส่งเสริมและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิชา ประทุม (2556 : 100-102) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพ การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า สภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ปัทมา รุ่งศิริวัฒนาภิก เรื่อง การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่หนองคาย เขต 1 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็น ต่อการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่หนองคาย เขต 1 โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

เพื่อเป็นการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่จะนำแหล่งเรียนรู้ในชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน และเชื่อมั่นว่า ถ้าเกิดการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานศึกษา ประโยชน์สูงสุดจะ ช่วยตอบสนองการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครู สนใจศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

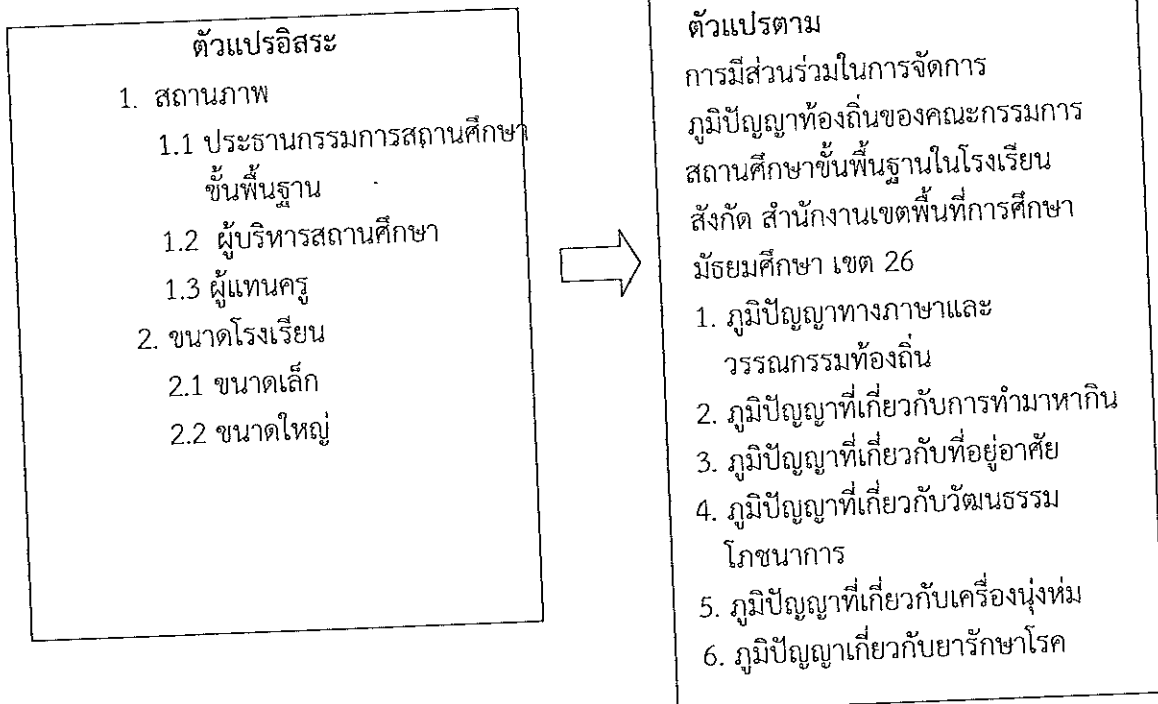
1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีความแตกต่างกันทางสถานภาพและขนาดโรงเรียน แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายตัว

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยใช้กรอบแนวคิดของกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พุทธศักราช 2554 (2554 : 33-37)

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 จำนวน 35 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 9 โรงเรียน จำนวน 27 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 26 โรงเรียน จำนวน 78 คน รวม 105 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้แทนครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 จำนวน 34 โรงเรียน

จำแนกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก 9 โรงเรียน จำนวน 27 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 25 โรงเรียน จำนวน 75 คน รวม 102 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงสถานภาพละ 1 คน ที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน โดยเทียบตารางของ เคซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1987 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2556 : 43)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้บริหารสถานศึกษา และ ผู้แทนครู

2.1.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น 2 ขนาด คือ ขนาดเล็ก และขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิ

ปัญหาท้องถิ่น ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26 6 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่น

2.2.2 ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับการทำมาหากิน

2.2.3 ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

2.2.4 ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมโภชนาการ

2.2.5 ภูมิปัญญาเกี่ยวกับเครื่องนุ่งห่ม

2.2.6 ภูมิปัญญาเกี่ยวกับยารักษาโรค

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิปัญหาท้องถิ่น หมายถึง การร่วมรับรู้ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมประเมินผล ร่วมรับผิดชอบ ของคณะกรรมการสถานศึกษา กับ โรงเรียน 6 ด้านดังนี้

1.1. ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรม ได้แก่ กลอนลำ กาพย์เซ็งบั้งไฟ แหนงแมว บทสวดสรภัญญะ บทร้องประกอบการเล่นพื้นบ้าน คำคล้องจอง คำทาย คำสอย ฃญา ภาษาชิต นิทาน ตำนานพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก เพลงพื้นบ้าน กาพย์สุขวัณูประเภทต่างๆ ฯลฯ

1.2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการทำมาหากิน เริ่มตั้งแต่ภูมิปัญญาการเก็บเกี่ยว ภูมิปัญญาการหาของป่า เช่น ตีผึ้ง การทำและใช้เครื่องจับสัตว์บก สัตว์น้ำ เช่น นก ปลา เสือ ช้าง ภูมิปัญญาเหล่านี้พัฒนาขึ้นเป็นอาชีพ มีรูปแบบของเครื่องมือเครื่องใช้เฉพาะตัว และเฉพาะถิ่น เช่น หน้าไม้ แร้ว ไช เซงเลง ภูมิปัญญาในการเลือกพันธุ์ข้าวทำนา การไถ คราด หว่าน ดำ เป็นต้น

1.3. ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย เช่น การสร้างบ้านเรือนแบบเครื่องผูก ภูมิปัญญา การเลือกใช้วัสดุ วิธีเย็บ ถักทอ ผูกเงื่อน บ้านเรือนแบบเครื่องสับ วิธีตามไม้ ต่อไม้

1.4. ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมโภชนาการ ได้แก่ ภูมิปัญญาในการเลือกสรรอาหาร วิธีปรุงและวิธีถนอมอาหาร

1.5 ภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ ภูมิปัญญาในการนำสิ่งต่างๆ มาปักปิด ร่างกายให้อบอุ่น เช่น ภูมิปัญญาในการทำหินเป็นเครื่องทูปเปลือกไม้ทำเป็นผ้า แวดินเผาเพื่อปั่นฝ้าย

ภูมิปัญญาการทำฟืมและกึ่งสำหรับงานทอ ภูมิปัญญาในการย้อมสี การประดิษฐ์ลวดลาย การจำแนก
ด้วยรูปแบบใช้สอยเฉพาะกิจ เช่น ผ้าซีกอวบ ผ้าเตี่ยว ผ้ากราบพระ ผ้าห่อหมาก ผ้าเช็ดปาก เป็นต้น

1.6 ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการรักษาโรค ได้แก่ การนำสมุนไพรรักษา สัตว์ แร่บางชนิดมาใช้เป็น
ตัวยา การผสมยา วิธีปรุงยา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง
ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พุทธศักราช 2546 เป็นองค์คณะบุคคลที่
ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหาร จัดการศึกษาด้วยตนเอง
ได้ ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ตามสถานภาพต่อไปนี้

ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่
เป็นประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ของ
สถานศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ให้
ปฏิบัติหน้าที่บริหารสถานศึกษาและให้ดำรงตำแหน่งกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่งของ
คณะกรรมการ

ผู้แทนครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอน การส่งเสริม
การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา

2. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดของโรงเรียนโดยการยึดจำนวน
นักเรียนของแต่ละโรงเรียนเป็นเกณฑ์ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2546 : 2)

2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน

2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความรู้ที่สะสมการปฏิบัติจริงในท้องถนองของสังคม
เป็นความรู้ดั้งเดิมที่ถูกค้นพบ มีการทดลองใช้ แก้ไข ดัดแปลง จนเป็นองค์ความรู้ที่สามารถใช้
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและถ่ายทอดสืบต่อกันมา ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 6 ด้าน
ของกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พุทธศักราช 2554

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 26

2. สถานศึกษาเขตอื่นสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาใน
การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
โรงเรียน